

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 22, 2015

Nummer 22, 2015

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1656](#) 16-06-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1664](#) 16-06-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1659](#) 16-06-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1660](#) 16-06-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1654](#) 16-06-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1655](#) 16-06-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1661](#) 16-06-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1662](#) 16-06-2015

RECHTSPRAAK

Is fictieve informatie aan te merken als een geheim als bedoeld in artikel 272 Sr?

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte heeft geoordeeld dat fictieve informatie is aan te merken als een geheim in de zin van artikel 272 Sr.

Het gaat in deze zaak om het volgende. De verdachte, destijds werkzaam als rechercheur bij de politie, heeft vertrouwelijke politie-informatie doorgegeven aan de medeverdachte, die deze informatie weer heeft doorgegeven aan zijn raadsman. Het betrof (deels) gefingeerde/verzonden informatie betreffende een op handen zijnde ontmoeting in het criminele milieu tussen [betrokkene 1] en [betrokkene 2], die de verdachte ter hand werd gesteld in het kader van een strafrechtelijk onderzoek naar de vermoedelijke betrokkenheid van de verdachte en zijn medeverdachte bij het lekken van vertrouwelijke politie-informatie.

Artikel 272 eerste lid Sr luidt als volgt: 'Hij die enig geheim, waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat hij uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift dan wel van vroeger ambt of beroep verplicht is het te bewaren, opzettelijk schendt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of een geldboete van de vierde categorie.'

Het middel is gebaseerd op de opvatting dat de informatie betreffende een ontmoeting tussen [betrokkene 1] en [betrokkene 2] niet kan worden aangemerkt als een geheim dat bewaring verdient, aangezien die informatie (deels) gefingeerd/verzonden was. Die opvatting is onjuist, nu deze naar het hof heeft vastgesteld was bestemd om niet verder te worden bekendgemaakt.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-06-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1662

Zaaknummer: 14/00645

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en Y. Buruma

Advocaten: A.A. Franken

Wetsartikelen: 272 Sr

RECHTSPRAAK

Of de eigen waarneming van het hof een gegeven is dat tot herziening zou kunnen leiden, kan in het midden blijven, aangezien ook zonder de fotoherkenning de betrokkenheid van de aanvrager bij het strafbare feit kan worden bewezen.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens het eerste lid aanhef en onder c van artikel 457 Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

Bij de aanvraag is gevoegd een arrest van het Gerechtshof Den Haag van 4 juli 2014, gewezen in de strafzaak tegen [betrokkene 5], aan wie hetzelfde feit – kort gezegd: het medeplegen van de roofoverval in de Mathenesserlaan – ten laste is gelegd als waarvoor de aanvrager is veroordeeld. Bij genoemd arrest is [betrokkene 5] van dit feit vrijgesproken. Het arrest houdt als motivering van die vrijspraak het volgende in: 'Het bewijs, dat de verdachte bij de onder 1 ten laste gelegde diefstal met (bedreiging met) geweld en/of de onder 1 ten laste gelegde afpersing betrokken is geweest, berust in doorslaggevende mate op de omstandigheid dat [betrokkene 2] de verdachte bij een op 9 januari 2012 gehouden simultane fotobewijsconfrontatie als één van de daders van – kort gezegd – de overval heeft aangewezen. Aan welke specifieke kenmerken hij de verdachte heeft herkend, is in het ter zake opgemaakte proces-verbaal niet gerelateerd.

[betrokkene 2] heeft bij zijn aangifte op 7 december 2011 onder meer verklaard – kort en zakelijk weergegeven – dat er op 6 december 2011 vier personen de studentenwoning aan de [a-straat 1] te Rotterdam zijn binnengekomen en dat degene die als eerste in de deuropening van de woonkamer verscheen een vuurwapen had. Van deze dader – dader 1 – heeft hij het navolgende signalement gegeven: paarse muts, gezet postuur, getinte huidskleur, donkerder dan de andere drie daders, leeftijd ongeveer 20 jaar, ongeveer 175 cm lang, grof gelaat, dikke

lippen en grove neus. Ook van een andere dader – dader 2, de dader die op enig moment een beweging met zijn rechterhand naar zijn broeksband maakte, mogelijk, aldus [betrokkene 2], om een mes of ander wapen te pakken – heeft hij een vrij specifiek signalement gegeven. De overige twee daders heeft hij slechts summier kunnen beschrijven.

Bij gelegenheid van zijn verhoor ten overstaan van de rechter-commissaris op 30 oktober 2012 heeft [betrokkene 2] verklaard dat hij de medeverdachte [aanvrager] tijdens de behandeling van diens strafzaak ter terechtzitting in eerste aanleg heeft herkend en dat deze medeverdachte niet degene is geweest die het vuurwapen in zijn hand had, maar degene die een beweging maakte alsof hij een mes ging trekken. "Dat betekent", aldus [betrokkene 2], "dat een grote kans bestaat dat [betrokkene 5]" – de verdachte – "degene was met het pistool in zijn hand". Hij heeft daaraan toegevoegd dat hij namelijk zeker weet dat het niet één van de overige twee daders – de daders die hij nauwelijks heeft kunnen beschrijven – is geweest die met het vuurwapen heeft bedreigd.

Het gezette postuur, het grove gelaat, de dikke lippen en de grove neus zijn de meest in het oog springende kenmerken van het door [betrokkene 2] opgegeven signalement van de dader met het vuurwapen. De verdachte, door [betrokkene 2] als die dader aangewezen, voldoet echter, zoals het hof ter terechtzitting heeft kunnen constateren, in ieder geval in zoverre niet aan dat signalement. Naar het oordeel van het hof kan, dat in aanmerking genomen, het resultaat van eerder bedoelde fotobewijsconfrontatie – welk resultaat, zoals reeds overwogen, voor het bewijs van doorslaggevend belang is – niet de conclusie wettigen dat boven iedere redelijke twijfel is verheven dat de verdachte één van de daders van de onder 1 ten laste gelegde overval is geweest.

De verdachte dient dan ook van het onder 1 eerste en tweede cumulatief/alternatief ten laste gelegde te worden vrijgesproken.'

In de aanvraag wordt aangevoerd dat de eigen waarneming van het hof in de zaak van [betrokkene 5], te weten dat deze niet voldoet aan het door de getuige [betrokkene 2] opgegeven signalement van [betrokkene 5], een gegeven vormt als hiervoor onder 4.1 bedoeld. Betoogd wordt dat die waarneming de door het hof als bewijsmiddelen 9 en 10 opgenomen fotoherkenning door [betrokkene 2] van [betrokkene 5] diskwalificeert.

In het midden kan blijven of dat betoog juist is, aangezien de fotoherkenning in het geheel van 's hofs bewijsvoering van een zo ondergeschikte betekenis is dat ook zonder het resultaat daarvan in aanmerking te nemen uit de bewijsvoering met voldoende mate van aannemelijkheid de onder 1 bewezenverklarde betrokkenheid van de aanvrager bij het tenlastegelegde kan worden afgeleid.

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-06-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1659

Zaaknummer: 15/01424

Rechters: A.J.A. van Dorst, J.P. Balkema en J.W. IJssink

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

's Hofs oordeel dat sprake is van een aangifte in de zin van artikel 188 Sr geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat te dezen sprake is van het doen van een valse aangifte in de zin van artikel 188 Sr.

Artikel 188 Sr luidt: 'hij die aangifte of klacht doet dat een strafbaar feit gepleegd is, wetende dat het niet gepleegd is, wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van de derde categorie.'

De tenlastelegging is toegesneden op deze bepaling. Daarom moeten de in de tenlastelegging en bewezenverklaring voorkomende woorden 'aangifte heeft gedaan dat een strafbaar feit was gepleegd, wetende dat dat feit niet was gepleegd' geacht worden aldaar te zijn gebezigd in dezelfde betekenis als toekomt aan dezelfde in die bepaling voorkomende bewoordingen.

Artikel 188 Sr heeft betrekking op het geval dat aangifte of klacht is gedaan van een strafbaar feit met de wetenschap dat dit feit in het geheel niet is gepleegd (vgl. HR 2 maart 1902, W. 7735) met dien verstande dat voor toepassing van die bepaling voldoende is dat in de aangifte opzettelijk in strijd met de waarheid, feiten worden meegedeeld in zodanige bewoordingen dat degene aan wie de aangifte wordt gedaan, daaruit moet begrijpen dat op zekere tijd en plaats een bepaald strafbaar feit is gepleegd (vgl. HR 13 december 2011, ECLI:NL:HR:2011:BR2981, NJ 2012/10).

Uit 's hofs bewijsvoering volgt dat de verdachte op 27 oktober 2011 in een gesprek met twee rechercheurs van de zedenafdeling van de politie heeft verklaard dat zij op 16 mei 2011 en 13 september 2011 in Groenlo tegen haar wil seks heeft gehad met [betrokkene 1] waarbij hij met zijn penis in haar vagina is gedrongen. In zijn overweging dat hetgeen de verdachte tijdens dit gesprek heeft verklaard als een uitbreiding, versterking en verzwaring van een eerdere aangifte door de moeder van de verdachte werd beschouwd, heeft het hof tot uitdrukking gebracht dat bedoelde rechercheurs uit de door de verdachte op 27 oktober 2011 afgelegde nadere verklaring hebben begrepen dat op zekere tijd en op een aangegeven plaats het door de

verdachte in die verklaring vermelde strafbare feit was gepleegd.

Gelet op het voorgaande geeft het oordeel van het hof dat sprake is van een aangifte in de zin van artikel 188 Sr niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Dit oordeel is niet onbegrijpelijk.

Het middel faalt.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring onvoldoende is gemotiveerd nu uit 's hofs bewijsvoering niet kan volgen dat de aangifte ter zake van de op 16 mei 2011 gepleegde ontucht vals is.

Gelet op de hiervoor onder 2.3 weergegeven bewijsvoering heeft het hof bewezenverklaard het doen van een valse aangifte met betrekking tot het op 16 mei 2011 en 13 september 2011 seksueel binnendringen van het lichaam van de verdachte. Het middel, dat ervan uitgaat dat door het hof ook is bewezenverklaard dat de door de verdachte ter zake van de op 16 mei 2011 door [betrokkene 1] gepleegde ontucht aangifte vals is, steunt op een verkeerde lezing van het bestreden arrest en kan bij gebrek aan feitelijke grondslag niet tot cassatie leiden.

Op de verdachte is het strafrecht voor jeugdigen toegepast. De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan zestien maanden zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 eerste lid EVRM is overschreden. Gelet op de aan de verdachte opgelegde werkstraf van tachtig uren, subsidiair veertig dagen jeugddetentie, en de mate waarin de redelijke termijn is overschreden, is er geen aanleiding om aan het oordeel dat de redelijke termijn is overschreden enig rechtsgevolg te verbinden en zal de Hoge Raad met dat oordeel volstaan.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-06-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1654

Zaaknummer: 14/00314

Rechters: N. Jörg, A.J.A. van Dorst en V. van den Brink

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 188 Sr

RECHTSPRAAK

Het medeplegen van het opzettelijk aanwezig hebben van amfetamine kan niet zonder meer uit de gebezigde bewijsmiddelen worden afgeleid.

Het middel klaagt over de motivering van de bewezenverklaring onder 1.

Ten laste van de verdachte is onder 1 bewezenverklaard dat: 'hij in de periode van 11 augustus 2009 tot en met 18 augustus 2009 te Stellendam tezamen en in vereniging met anderen opzettelijk aanwezig heeft gehad (ongeveer) 436 kilo amfetamine (pasta), zijnde amfetamine een middel als bedoeld in de bij de Opiumwet behorende lijst I.'

Deze bewezenverklaring steunt op de inhoud van de bewijsmiddelen zoals deze is samengevat in de conclusie van de advocaat-generaal onder 6.

Aangezien de bewezenverklaring van het onder 1 tenlastegelegde, voor zover inhoudende dat de verdachte tezamen met anderen 436 kilogram amfetamine te Stellendam aanwezig heeft gehad, niet zonder meer kan worden afgeleid uit de gebezigde bewijsmiddelen, is de bestreden uitspraak in zoverre niet naar de eis der wet met redenen omkleed.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 1 tenlastegelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-06-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1661

Zaaknummer: 13/04720

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en H.A.G. Splinter-van Kan

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 2 OW

RECHTSPRAAK

Bewezenverklaring witwassen toereikend gemotiveerd.

De advocaat-generaal D.J.C. Aben heeft geconcludeerd tot vernietiging van het bestreden arrest wat betreft de beslissingen ten aanzien van het onder 4 ten laste gelegde en de strafoplegging en tot terugwijzing van de zaak naar het hof dan wel verwijzing van de zaak naar een aangrenzend hof teneinde in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw te worden berecht en afgedaan.

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat het onder 4 bewezenverklaarde 'witwassen' oplevert.

Het middel doet een beroep op recente rechtspraak van de Hoge Raad over in het bijzonder het verwerven of voorhanden hebben van onmiddellijk uit eigen misdrijf afkomstige voorwerpen. Die rechtspraak komt er – kort gezegd – op neer dat in zulke gevallen bepaaldelijk eisen worden gesteld aan de motivering van het oordeel dat sprake is van (schuld-)witwassen in die zin dat dan uit die motivering moet kunnen worden afgeleid dat de verdachte het voorwerp niet slechts heeft verworven of voorhanden gehad, maar dat zijn gedragingen ook (kennelijk) gericht zijn geweest op het daadwerkelijk verbergen of verhullen van de criminele herkomst van het voorwerp. Deze rechtsregels hebben slechts betrekking op het geval dat de verdachte voorwerpen heeft verworven of voorhanden heeft gehad, terwijl aannemelijk is dat die voorwerpen onmiddellijk afkomstig zijn uit een door de verdachte zelf begaan misdrijf.

Indien de feitenrechter zijn kwalificatiebeslissing in de hierboven onder 2.3.1 bedoelde zin heeft gemotiveerd, kan die motivering in cassatie worden getoetst. Maar ook indien de feitenrechter de bewezenverklaring zonder hierop gerichte motivering als (schuld-)witwassen heeft gekwalificeerd omdat zich (kennelijk) niet een geval voordoet als hiervoor onder 2.3.1 bedoeld, kan dat (kennelijke) oordeel in cassatie op zijn begrijpelijkheid worden getoetst.

Het oordeel dat niet sprake is van een onmiddellijk uit eigen misdrijf afkomstig voorwerp zal vooral niet begrijpelijk kunnen zijn indien:

(i) daarnaast sprake is van een ten laste van de verdachte uitgesproken bewezenverklaring ter

zake van het begaan van een ander misdrijf met betrekking tot hetzelfde voorwerp, door middel van welk misdrijf de verdachte dat voorwerp kennelijk heeft verworven of voorhanden heeft (bijv. de buit van een door de verdachte zelf begaan vermogensmisdrijf), dan wel

(ii) rechtstreeks uit de bewijsvoering voortvloeit dat sprake is van – kort gezegd – het verwerven of voorhanden hebben van een voorwerp dat onmiddellijk afkomstig is uit een door de verdachte zelf begaan misdrijf, dan wel

(iii) de juistheid in het midden is gelaten van hetgeen door of namens de verdachte met voldoende concretisering is aangevoerd met betrekking tot dit verwerven of voorhanden hebben door eigen misdrijf. (Vgl. met verdere verwijzingen HR 7 april 2015, ECLI:NL:HR:2015:888, r.o. 3.3.1 en 3.3.2.)

In het onderhavige geval gaat het om een onder de verdachte in zijn woning aangetroffen geldbedrag van € 3100. 's Hofs bewijsvoering houdt in dat het niet anders kan zijn dan dat dit geldbedrag uit enig misdrijf afkomstig is. Voorts heeft het hof kennelijk geoordeeld dat niet in voormelde zin 'aannemelijk' is geworden dat dit geldbedrag onmiddellijk afkomstig is uit een door de verdachte zelf begaan misdrijf.

Dat oordeel is niet onbegrijpelijk. Door en namens de verdachte is ten verweere aangevoerd dat al het aangetroffen geld een legale herkomst had – en dus niet door eigen misdrijf is verkregen –, welk verweer door het hof ten aanzien van het bewezenverklarde gedeelte is verworpen, terwijl de aanwezigheid van een handelshoeveelheid xtc-pillen en voorwerpen 'vermoedelijk afkomstig van een hennepplantage' ook niet zodanig is dat daaruit zonder meer volgt dat de verdachte het geldbedrag kennelijk onmiddellijk door eigen eerdere verkoop van xtc-pillen of door hem gekweekte hennep heeft verworven of voorhanden heeft gehad.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-06-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1655

Zaaknummer: 13/04163

Rechters: N. Jörg, A.J.A. van Dorst en J. de Hullu

Advocaten: P.S.A. Bovens

Wetsartikelen: 420bis Sr

RECHTSPRAAK

Verhouding tussen opzet en schuld bij witwassen.

Het middel klaagt dat het hof bij zijn vrijspraak van het tenlastegelegde feit heeft miskend dat opzet schuld insluit, dan wel dat het hof die vrijspraak onvoldoende met redenen heeft omkleed.

Indien het hof tot uitdrukking heeft willen brengen dat niet kon worden bewezen dat de verdachte 'redelijkerwijs moest vermoeden' dat het geld uit misdrijf afkomstig was omdat sprake was van 'opzettelijk' handelen van de verdachte en van 'opzetwitwassen', getuigt zijn oordeel van een onjuiste rechtsopvatting, omdat de daaraan ten grondslag liggende redenering onjuist is. Dat de verdachte opzettelijk heeft gehandeld sluit op zichzelf niet uit dat, indien zulks is tenlastegelegd, bewezen kan worden verklaard dat de verdachte 'redelijkerwijs moest vermoeden' dat het geld uit misdrijf afkomstig was en dat het handelen van de verdachte daarom kan worden aangemerkt als schuldwitwassen als bedoeld in artikel 420quater Sr.

Indien het hof niet van bovenstaande onjuiste opvatting is uitgegaan, is het oordeel dat niet kon worden bewezen dat de verdachte 'redelijkerwijs moest vermoeden' dat het geld uit misdrijf afkomstig was, niet zonder meer begrijpelijk, in aanmerking genomen hetgeen het hof heeft vastgesteld omtrent het aangetroffen geld en omtrent het ontbreken van een concrete, min of meer verifieerbare en niet op voorhand hoogst onwaarschijnlijke verklaring voor de herkomst van het geld.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-06-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1660

Zaaknummer: 14/00103

Rechters: A.J.A. van Dorst, B.C. de Savornin Lohman, J. de Hullu, Y. Buruma en V. van den Brink

Wetsartikelen: 420bis Sr en 420quater Sr

RECHTSPRAAK

De afwijzingen van de verzoeken tot het horen van de rechter-commissaris zijn toereikend gemotiveerd.

Het middel klaagt over de afwijzingen door het hof van de verzoeken tot het horen van de rechter-commissaris mr. Van Atteveld als getuige.

Bij de beoordeling van het middel dient te worden vooropgesteld dat de wetgever de beantwoording van de vraag of een getuige terecht als een bedreigde getuige in de zin van artikel 226a Sv is aangemerkt, heeft willen onttrekken aan het oordeel van de zittingsrechter, tenzij aan de wijze van totstandkoming of aan de inhoud van een door de rechter ingevolge de artikelen 226a en/of 226b Sv ten aanzien van een getuige gegeven bevel dat ter gelegenheid van het verhoor van die getuige diens identiteit verborgen wordt gehouden, zodanige fundamentele gebreken kleven dat gebruikmaking door de zittingsrechter van de resultaten van het nadien op de voet van artikel 226d Sv afgenomen verhoor van deze getuige, zou indruisen tegen het recht van de verdachte op een eerlijk proces zoals gewaarborgd in artikel 6 EVRM (vgl. HR 30 juni 1998, ECLI:NL:HR:1998:ZD1214, NJ 1999/88).

In het licht van de onder 3.4 omschreven maatstaf gaat de klacht dat het hof de maatstaf van het verdedigingsbelang had dienen toe te passen niet op. In aanmerking genomen hetgeen is aangevoerd tot onderbouwing van het in de appèlschriftuur gedane verzoek heeft het hof door te oordelen dat 'het openbreken van de procedure tot het al dan niet toekennen van de status van bedreigde getuige aan een getuige' waarop het verzoek neerkomt, in strijd is 'met het gesloten stelsel van rechtsmiddelen' deze maatstaf niet miskend. Dat oordeel is gelet op hetgeen is aangevoerd ook niet onbegrijpelijk. Het middel voor zover gericht tegen de eerste afwijzing van het getuigenverzoek faalt dus.

Ter terechtzitting in hoger beroep van 19 maart 2014 heeft de verdediging verzocht de rechter-commissaris mr. Van Atteveld als getuige te doen horen, behalve opnieuw over het toekennen van de status van bedreigde getuige aan NN, nu ook over de betrouwbaarheid van de door die getuige afgelegde verklaring. Ook dat verzoek heeft het hof afgewezen. Het middel richt zich ook tegen die afwijzing.

Het hof heeft de afwijzing van het verzoek, betrekking hebbend op de toetsing van de status van NN als bedreigde getuige verwoord als weergegeven in de conclusie van de advocaat-generaal onder 24 sub 3 'Over 2(a)'. Daarbij heeft het dezelfde gronden gehanteerd als hiervoor onder 3.5 vermeld.

De afwijzing van het verzoek voor zover het de betrouwbaarheid betreft van de door de bedreigde getuige NN afgelegde verklaring heeft het hof als volgt verwoord:

'Over 2(b)

Op grond van artikel 226e Sv onderzoekt de rechter-commissaris tijdens het verhoor de betrouwbaarheid van de bedreigde getuige en legt hij daaromtrent in het proces-verbaal rekenschap af. In de onderhavige zaak is dat onderzoek en de verantwoording daarvan – overeenkomstig de wettelijke regeling – opgedragen aan de rechter-commissaris mr. Van de Ven. Het in artikel 226e Sv voorgeschreven betrouwbaarheidsoordeel komt derhalve niet toe aan mr. Van Atteveld.

Daarnaast dient het hof – bij zijn oordeel of de verklaring(en) van NN tot bewijs kunnen worden gebezigd – zich als zittingsrechter zelfstandig een oordeel te vormen over de betrouwbaarheid van die verklaring(en). Het hof acht het niet noodzakelijk mr. Van Atteveld in dat verband te horen of van hem een nadere schriftelijke motivering te vernemen. Daarbij neemt het hof in aanmerking dat, zoals hierna zal worden overwogen, het dossier voldoende informatie bevat waaraan het hof de verklaringen van NN op betrouwbaarheid kan toetsen.

Ook onderdeel 2(b) van het verzoek noopt niet tot het horen van mr. Van Atteveld.

Het herhaalde verzoek om mr. Van Atteveld te horen als getuige wordt daarom afgewezen.'

Het verzoek tot het doen horen van de rechter-commissaris mr. Van Atteveld 'in verband met het oordeel omtrent de betrouwbaarheid van de verklaring van NN', dat voor eerst is gedaan ter terechtzitting in hoger beroep van 19 maart 2014 heeft het hof afgewezen. Dit is een verzoek in de zin van artikel 331 eerste lid Sv in verbinding met artikel 328 Sv om toepassing te geven aan artikel 315 Sv. Die bepalingen zijn ingevolge artikel 415 Sv ook in hoger beroep van toepassing. Het hof heeft niet een onjuiste maatstaf toegepast. Zijn beslissing is bovendien, mede gelet op hetgeen door de verdediging is aangevoerd, niet onbegrijpelijk en is toereikend gemotiveerd.

Ook in zoverre faalt het middel.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-06-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1664

Zaaknummer: 14/01900

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en Y. Buruma

Advocaten: W.J. Ausma

Wetsartikelen: 226a Sv

RECHTSPRAAK

Roekeloosheid bij dodelijk verkeersongeval toereikend door hof gemotiveerd.

Het middel richt zich tegen de bewezenverklaring van feit 2, voor zover inhoudende dat sprake is van schuld in de zin van roekeloosheid.

De tenlastelegging is toegesneden op artikel 6 in verbinding met artikel 175 WvW 1994. De in de tenlastelegging en bewezenverklaring voorkomende term 'roekeloos' moet derhalve geacht worden aldaar te zijn gebezigd in dezelfde betekenis als daaraan toekomt in artikel 175 tweede lid aanhef en onder a WvW 1994.

Ingevolge bestendige rechtspraak kan in cassatie slechts worden onderzocht of de schuld aan een verkeersongeval in de zin van artikel 6 WvW 1994 uit de gebezigde bewijsvoering kan worden afgeleid. Daarbij komt het aan op het geheel van de gedragingen van de verdachte, de aard en de ernst daarvan en de overige omstandigheden van het geval. Voorts verdient opmerking dat niet reeds uit de ernst van de gevolgen van verkeersgedrag dat in strijd is met één of meer wettelijke gedragsregels in het verkeer, kan worden afgeleid dat sprake is van schuld in vorenbedoelde zin.

Voor de schuldvorm 'roekeloosheid' geldt op zichzelf hetzelfde, zij het dat daarbij moet worden betrokken dat deze roekeloosheid in de wetsgeschiedenis als 'de zwaarste vorm van het culpose delict' wordt aangemerkt die tot onder meer een verdubbeling van het maximum van de op te leggen vrijheidsstraf heeft geleid. Mede met het oog op het strafverhogende effect van dit bestanddeel moeten daarom aan de vaststelling dat sprake is van roekeloosheid, dus de zwaarste vorm van schuld, bepaaldelijk eisen worden gesteld en dient de rechter in voorkomende gevallen daaraan in zijn motivering van de bewezenverklaring nadere aandacht te geven. Dat geldt ook in de gevallen waarin de roekeloosheid in de kern bestaat uit de in artikel 175 derde lid WvW 1994 omschreven gedragingen, nu die gedragingen grond vormen voor een verdere verhoging van het ingevolge het tweede lid van dat artikel voor roekeloosheid geldende strafmaximum.

Het voorgaande brengt mee dat de vraag of in een concreet geval sprake is van roekeloosheid

in de zin van artikel 175 tweede lid WvW 1994 een beoordeling vergt van de specifieke omstandigheden van dat geval. Bij de toetsing in cassatie van beslissingen in concrete gevallen kan een rol spelen of de rechter zijn oordeel dat sprake is van roekeloosheid in de zin van artikel 175 tweede lid WvW 1994, heeft voorzien van een nadere motivering die recht doet aan het bijzondere karakter van roekeloosheid. Van roekeloosheid als zwaarste, aan opzet grenzende, schuldvorm zal immers slechts in uitzonderlijke gevallen sprake zijn. Daarbij verdient opmerking dat 'roekeloosheid' in de zin van de wet een specifieke betekenis heeft die niet noodzakelijkerwijs samenvalt met wat in het normale spraakgebruik onder 'roekeloos' – in de betekenis van 'onberaden' – wordt verstaan.

Om tot het oordeel te kunnen komen dat in een concreet geval sprake is van roekeloosheid in de zin van artikel 175 tweede lid WvW 1994, zal de rechter zodanige feiten en omstandigheden moeten vaststellen dat daaruit is af te leiden dat door de buitengewoon onvoorzichtige gedraging van de verdachte een zeer ernstig gevaar in het leven is geroepen, alsmede dat de verdachte zich daarvan bewust was, althans had moeten zijn.

Uit hetgeen hiervoor is overwogen vloeit voort dat in dit verband doorgaans niet volstaat de enkele vaststelling dat de verdachte zich heeft schuldig gemaakt aan een of meer in artikel 175 derde lid WvW 1994 genoemde, zelfstandig tot verhoging van het wettelijk strafmaximum leidende gedragingen (vgl. HR 15 oktober 2013, ECLI:NL:HR:2013:960, NJ 2014/25).

Het hof heeft zijn oordeel dat te dezen sprake is van roekeloosheid voorzien van een motivering als hiervoor bedoeld.

Voor zover het middel klaagt dat die motivering tekortschiet nu de door het hof vastgestelde omstandigheden niet zonder meer toereikend zijn voor het oordeel dat de verdachte 'roekeloos' in de zin van artikel 6 in verbinding met artikel 175 WvW 1994 heeft gereden, faalt het. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat uit de bewijsvoering kan worden afgeleid dat het hof acht heeft geslagen op het samenstel van gedragingen van de verdachte, welk samenstel eruit bestaat dat de verdachte, kort gezegd, als bestuurder van een motorrijtuig, terwijl hij aan verschillende achtervolgende politieauto's probeerde te ontkomen, zonder voldoende aandacht voor het overige verkeer over een afstand van ruim 25 kilometer met snelheden variërend tussen 120 en 160 kilometer per uur en daarmee met aanmerkelijke overschrijding van de ter plaatse geldende maximumsnelheden heeft gereden, waarbij hij links en rechts slingerend andere weggebruikers heeft ingehaald, meerdere achtervolgende politieauto's heeft geramd of aangereeden en uiteindelijk met hoge snelheid tegen de auto van het slachtoffer is aangereeden terwijl de verdachte niet beschikte (en ook nooit heeft beschikt) over een rijbewijs en hij verkeerde onder invloed van het gebruik van cannabis. Aldus heeft het hof toereikend in zijn bewijsvoering tot uitdrukking gebracht dat zich hier een

uitzonderlijk geval in de hiervoor onder 2.3 bedoelde zin voordoet.

Het middel klaagt onder meer over het oordeel van het hof dat de door de benadeelde partijen gevorderde kosten van rechtsbijstand toewijsbaar zijn.

Door een benadeelde partij gemaakte kosten voor rechtsbijstand zijn – anders dan door de benadeelde partij gevorderde vermogensschade als bedoeld in artikel 51a Sv en artikel 6:96 BW – te rekenen tot de proceskosten waaromtrent de rechter ingevolge artikel 592a Sv in de daar bedoelde gevallen een afzonderlijke beslissing dient te geven, die ingevolge artikel 361 vijfde lid Sv in de uitspraak dient te worden opgenomen.

Gelet op de aard van die kosten staat het de rechter in hoger beroep vrij wat de verwijzing in die kosten betreft een hoger bedrag in aanmerking te nemen dan het bedrag van de in eerste aanleg toegewezen kosten (vgl. HR 18 april 2000, ECLI:NL:HR:2000:ZD1786, NJ 2000/413).

De wettelijke voorschriften met betrekking tot de motivering van rechterlijke uitspraken strekken zich niet uit tot de daarin opgenomen beslissing omtrent het bedrag der kosten noch tot de vaststelling van wat tot die kosten moet worden gerekend (vgl. HR 22 mei 1935, NJ 1936/1064).

Op het voorgaande stuit de klacht af. Het middel is in zoverre tevergeefs voorgesteld.

De verdachte bevindt zich in voorlopige hechtenis. De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan zestien maanden zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 eerste lid EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van acht jaren.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze zeven jaren en tien maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-06-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1656

Zaaknummer: 14/03230

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en V. van den Brink

Advocaten: S.J. van der Woude

Wetsartikelen: 6 WVV en 175 WVV